

RADOVAN DÁVID
vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Procesní práva dítěte po 1. 1. 2026: Jak novela OZ a ZŘS mění účast dítěte na řízení“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 27. ledna 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Novela občanského zákoníku a zákona o zvláštních řízeních soudních, provedená zákonem č. 268/2025 Sb. a účinná od 1. ledna 2026, zásadně posiluje procesní postavení dítěte v řízeních, která se ho týkají. Změny se týkají především **práva dítěte být slyšeno**, účasti při jednání, formy zjišťování jeho názoru a zohlednění tohoto názoru v rozhodování. Nová úprava rovněž přináší větší důraz na **informování dítěte o průběhu a výsledku řízení**, ochranu před sekundární viktimizací a na přiměřenost zapojení dítěte podle jeho věku a vyspělosti.

OSPOD, soudy a další subjekty budou muset přizpůsobit své postupy tak, aby zaručily respektování těchto práv, zajistily jejich efektivní výkon a současně ochránily dítě před nevhodným zatížením soudním procesem.

Školení poskytne praktický a procesní návod, jak po 1. 1. 2026 postupovat při zapojení dítěte do řízení, aby byl dodržen zákon, mezinárodní závazky a aby rozhodnutí obstála i při přezkumu.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- vysvětlit nová procesní práva dítěte podle OZ a ZŘS po novele
- aplikovat zásady přiměřeného zapojení dítěte do řízení

- zvolit vhodnou formu zjištění názoru dítěte podle věku a situace
- zajistit informování dítěte o řízení v srozumitelné podobě
- chránit dítě před nevhodným zatížením nebo manipulací
- spolupracovat se soudem, znalcem a dalšími odborníky při zapojení dítěte
- dokumentovat a odůvodnit zvolený postup
- vyhodnotit, kdy je třeba ustanovit opatrovníka nebo kolizního opatrovníka
- uplatnit nové procesní nástroje k ochraně práv dítěte

Obsah kurzu:

1. Nová právní úprava procesních práv dítěte od 1. 1. 2026

- Změny v OZ a ZŘS týkající se účasti dítěte na řízení
- Nová pravidla pro zjišťování názoru dítěte
- Povinnost přihlédnout k názoru dítěte a odůvodnit odchylku
- Povinnost informovat dítě o průběhu a výsledku řízení
- Přiměřenost zapojení podle věku, rozumové a emoční vyspělosti
- Vazba na rodičovskou odpovědnost a nejlepší zájem dítěte
- Přejícná ustanovení a dopad na probíhající řízení
- Judikatura k právu dítěte být slyšeno – očekávané změny
- Mezinárodní kontext – čl. 12 Úmluvy o právech dítěte

2. Formy účasti dítěte na řízení

- Osobní účast při soudním jednání
- Výslech dítěte soudem
- Pohovor s dítětem mimo soudní síň
- Zjištění názoru dítěte prostřednictvím OSPOD
- Zapojení znalce – psychologa či jiného odborníka
- Písemné nebo audiovizuální vyjádření dítěte
- Kombinace více forem pro komplexní zjištění názoru
- Přiměřené přizpůsobení prostředí a průběhu
- Zajištění ochrany před negativním vlivem rodičů

3. Povinnost informovat dítě

- Nový zákonný rámec informování dítěte o řízení
- Kdo a jak má dítě informovat (soud, OSPOD, opatrovník)
- Přizpůsobení obsahu a formy věku a schopnostem dítěte
- Ověření, zda dítě porozumělo poskytnutým informacím
- Dokumentace předání informací
- Prevence zkreslování informací rodiči
- Role OSPOD v zajištění vyvážených informací
- Spolupráce se školou a dalšími subjekty
- Etické aspekty sdělování nepříznivých skutečností

4. Ochrana dítěte při účasti na řízení

- Prevence sekundární viktimizace
- Minimalizace stresu a úzkosti dítěte
- Vyloučení konfrontačních situací s rodiči
- Úprava prostředí a času výslechu
- Přítomnost důvěrníka při výslechu
- Ochrana identity dítěte v médiích a veřejném prostoru
- Opatření při výslechu dítěte v trestněprávních souvislostech
- Mezinárodní standardy ochrany dětí v řízení

- Povinnost chránit citlivé informace

5. Role OSPOD v novém procesním rámci

- Zjišťování názoru dítěte a jeho dokumentace
- Podávání zpráv soudu o názoru dítěte
- Posouzení přiměřenosti zapojení dítěte
- Zajištění informování dítěte o řízení
- Spolupráce s kolizním opatrovníkem
- Podpora dítěte při účasti na jednání
- Reakce na porušování práv dítěte během řízení
- Vedení spisu s důrazem na dokumentaci úkonů
- Poskytování metodické podpory pečujícím osobám

6. Kolizní opatrovnictví a střet zájmů

- Nové situace, kdy se ustanovuje kolizní opatrovník
- Kritéria pro výběr vhodné osoby
- Práva a povinnosti kolizního opatrovníka
- Spolupráce mezi OSPOD a kolizním opatrovníkem
- Ochrana před formálním výkonem funkce
- Povinnost aktivního hájení práv dítěte
- Odměňování a náklady na výkon funkce
- Judikatura k činnosti kolizního opatrovníka
- Vztah k rodičovské odpovědnosti

7. Důkazní prostředky a dokumentace názoru dítěte

- Zápisy z pohovorů
- Audio/videozáznamy výpovědi
- Písemná vyjádření dítěte
- Zprávy OSPOD a znalců
- Hodnocení konzistence a spontánnosti výpovědi
- Uchovávání a ochrana záznamů
- Použitelnost v soudním řízení
- Jak zabránit zkreslení či manipulaci
- Povinnost zpřístupnit podklady účastníkům řízení

8. Judikatura a výkladové problémy

- Rozhodnutí českých soudů k právu dítěte být slyšeno
- Rozhodnutí ESLP k právu na spravedlivý proces a rodinný život
- Možné sporné interpretace novely
- Očekávaný vliv novely na délku a průběh řízení
- Metodická doporučení ministerstev a soudů
- Inspirace z praxe jiných států
- Význam judikatury při sjednocování výkladu
- Předpokládané změny v soudní praxi
- Analýza případových studií

9. Praktická doporučení pro praxi

- Jak efektivně zapojit dítě do řízení bez nadměrné zátěže
- Jak formulovat otázky a témata pro pohovor s dítětem
- Jak nastavit komunikaci s rodiči o účasti dítěte
- Jak předejít zneužívání dítěte k procesním účelům
- Jak koordinovat práci s dalšími odborníky
- Jak dokumentovat a odůvodnit přijatý postup
- Jak zajistit přiměřenost délky a četnosti zapojení

- Jak chránit důvěrnost sdělení dítěte
- Jak využít zpětnou vazbu dítěte k úpravě postupu

10. Diskuse a závěr školení